

Zápis

**z jednání Ing. Jiřího Milka, ministra zemědělství
a vedení Ministerstva zemědělství
se zástupci nevládních organizací u kulatého stolu,**

**konaného dne 31. května 2018 od 13:00 hodin
na Ministerstvu zemědělství (kolegium ministra)**

Přítomní: Jiří Milek, ministr zemědělství, MZe
Pavel Sekáč, náměstek ministra, MZe
Petr Jílek, náměstek ministra, MZe
Jindřich Fialka, MZe
Stanislav Kozák, MZe
Martin Žižka, MZe
Kateřina Bělinová, MZe
Alena Kubů, MZe
Jiří Bílý, MZe
M. Zemánek, MZe
Miloš Pinkas, SZ EU - videokonferenčně
Martin Šebestýán, SZIF
Miloš Jirovský, SZIF
Štěpán Kala, ÚZEI
Zdeněk Nekula, PGRLF
Ondřej Mareček, PGRLF
Zdeněk Jandejsek, AK ČR
Andrea Pondělíčková, AK ČR
Pavel Veselý, AK ČR
Miroslav Koberna, PK ČR
Jiří Pondělíček, PK ČR
Martin Pýcha, ZS ČR
Jaromír Řezáč, ZS ČR
Josef Stehlík, ASZ ČR
Jan Štefl, ASZ ČR
Gabriel Večeřa, IZPP
Jiří Mach, SMO
Milan Boleslav, SMO
Milan Douša, SMA ČR
František Winter, ČMSZP
Kamil Surovák, ČMSZP
Lubomír Burkoň, ČMSZP
Zdeněk Perlinger, PRO-BIO
Lucie Sedláčková, MZe – zápis sekce 14000
Pavčina Vašíčková, MZe – zápis sekce 16000
Alena Skořepová, MZe – zápis sekce 17000
Jana Dobešová, MZe – zápis sekce 18000

Pan ministr **J. Milek** přivítal přítomné zástupce NNO a dalších dotčených organizací a avizoval jeho dřívější odchod z jednání kvůli dalším pracovním povinnostem.

J. Fialka (MZe) uvedl, že v zastoupení 1. NM V. Šedivé bude jednání kulatého stolu s NNO moderovat a seznámil přítomné s harmonogramem a jednotlivými body jednání. Tematické okruhy vždy představí příslušný náměstek ministra a následně bude probíhat diskuse k tématu. Dále zmínil, že oproti zaslané pozvánce došlo k přesunutí jednoho bodu programu jednání, a to převod národních dotací na SZIF. Tento bod bude zařazen na program dalšího jednání kulatého stolu s NNO.

1. Stav vyjednávání budoucí podoby SZP

P. Sekáč (MZe) uvedl téma a apeloval na stručnost a využití příležitosti pro kladení dotazů a vedení diskuse. Zároveň ke zvážení navrhl možnost projednat bod PRV až po odchodu pana ministra. Dále představil aktuální situaci, kdy 1. 6. 2018 se ze strany EK očekává vydání legislativních návrhů k SZP, ke kohezní politice a fondům začala emise legislativních návrhů již před dvěma dny. Aktuální zprávy z Bruselu jsou takové, že legislativa bude zítra představena. Dále zmínil, že v současné chvíli je vládou schválený mandát k pozici ČR, která je dlouhodobě obhajována a představována za ČR. Co se týče návrhů legislativy, ze strany EK jsou záměrně vydány návrhy legislativy, ve kterých se ukazuje to, co se avizovalo, tj. zastropování, možnosti odpočtů mzdových nákladů a další otázky. Jednou ze zásadních informací je myšlenka nadefinování Genuine farmer, což je opravdový farmář/zemědělec tzn., aby platby získávali ti, co jsou zemědělci a ne ti, kteří mají zemědělskou aktivitu jako vedlejší činnost ke své hlavní činnosti, kterou se živí. V tuto chvíli bude mít MZe přibližně měsíc na přípravu rámcové pozice ČR k návrhu EK. Byly osloveny jednotlivé NNO s žádostí o vyjádření pohledu či názoru na současný vývoj situace. K dispozici jsou názory hlavních NNO, které se dlouhodobě neliší, za což se sluší poděkovat. Jednoznačné je, že podle návrhů se bude zastropovat na částce 60 tis. EUR, max. 100 tis. EUR. Propočty MZe byly na současné modely. Podle návrhů se zastropování bude týkat celého balíčku finančních prostředků v I. pilíři, včetně VCS a všech environmentálních plateb. Znamená to tedy, že celý I. pilíř by měl limit 60 tis. EUR nebo případně vyšší. Podle propočtů na současná čísla by úroveň zastropování byla na hranici 288 ha, což už atakuje značné procento podniků v ČR. V návrzích se objevuje i odpočet mzdových nákladů, což je potvrzeno EK a znamenalo by to, že v rámci sociálních plateb za zaměstnance by měly být i mzdové náklady. Čeká se však na zveřejnění legislativních návrhů, následně se očekává diskuse, jakou formou náklady budou počítány (např. na průměry či reálně vyplacené mzdy). Další důležitou informací je, že finanční prostředky zůstanou v ČR a to, co se zastropuje a nebude rozděleno v I. pilíři, bude možné rozdělit v II. pilíři. Co se týče přímých plateb, rozpočet vychází o 4 % méně než současné nastavení. Z toho vyplývá, že externí konvergence by pro ČR neměla mít takový postih jako u některých jiných členských států. Problém je v II. pilíři, kde jsou částky kráceny více. Podle propočtů MZe se jedná o 10 - 15 % dopadů na II. pilíř, jsou to prozatím předběžné výpočty, ke kterým MZe nemá klíč a metodiku. Dále zmínil, že schvalování legislativních návrhů bude v rámci dialogu, tj. Evropská komise, Evropská Rada a Evropský parlament. V dnešních AGRA FACTS jsou komentáře k budoucí SZP z jednání EP ve Štrasburku, kde zpravodaj za EP Herbert Dorfmann vydal obsáhlou zprávu k SZP. Tato zpráva byla projednávána na plénu. Jedná se o velmi zajímavý text, který je dostupný a ukazuje na velký nesoulad EP s návrhy EK. Je to určitý signál, že EP nenašel odpovědi na to, co požadoval ve veřejných míněních a diskusích. EP se vyjma zastropování významně vymezil vůči interpretaci v legislativních návrzích EK, dokonce zaznívá, že by nemělo dojít ke krácení finančního rozpočtu SZP, jinak nebudou naplněny cíle, které v SZP veřejnost očekává. Jde tedy o zajímavý signál z EP, že nemusí dojít k dohodě v budoucím dialogu, protože EK má ambice stihnout vyjednávání do března 2019, tedy před volbami do EP. V pozdějším termínu je pravděpodobnost oddálení vyjednávání zřejmá. Nicméně MZe očekává zveřejnění legislativních návrhů, od kterých se bude odvíjet další postup.

Diskuse:

M. Pýcha (ZS ČR) se dotázal, zda po zveřejnění oficiálních návrhů legislativy budou svolány pracovní skupiny ze strany NNO a bude snaha o nalezení kompromisu.

P. Sekáč (MZe) reagoval s tím, že jakmile bude co projednávat, budou návrhy distribuovány a bude se o nich jednat. Proběhne pracovní skupina, bude vznikat oficiální pozice, tak jak vzniká oficiální pozice Ministerstva financí a Úřadu vlády k víceletému finančnímu rámci (VFR). Nevýhodou pro MZe je i to, že dosud není hotová oficiální rámcová pozice ČR k VFR, kde zazní, zda je ČR schopna dorovnat chybějící finanční prostředky po brexitu. To je pro MZe poměrně paralizující v dalších pracích, jelikož není odpověď podle oficiální rámcové pozice ČR k VFR. Zároveň budou svolávána pracovní jednání, kde bude řešeno velké množství technických detailů. Dále je nutné se připravit na přesuny finančních prostředků mezi I. a II. pilířem, které zůstanou v členském státě tak, jak je avizováno. Je vysoká pravděpodobnost a možnost ve II. pilíři nastavit cílené nástroje na implementaci jednotlivých politik. Klíčové bude, jak EK bude chtít interpretovat základní „zelené balíčky“ (agroenvironmentální opatření), protože nastavení tzv. baseline bude podmiňovat, jakou formu a nástroje do budoucna bude možné využívat na distribuci dalších finančních prostředků ve II. pilíři. Jako příklad lze uvést výkrm býků, který je vázán k orné půdě, ale ve chvíli, kdy by měl být tento systém podmíněn, např. přes organiku v půdě nebo bílkovinné plodiny tak, jestli bude dostatečný prostor pro spuštění takového opatření. Toto je pouze příklad za všechny, ale možností je více. MZe prozatím návrhy EK vnímá tak, že možnosti jsou a textace v příslušných paragrafech v návrzích tak zní. Uvidí se však, jaké možnosti budou ze strany EK. Podstatnou věcí je vymezit se proti návrhům a to z pozice, že se nejedná o zjednodušení současného stavu, ale půjde o nárůst administrativy.

2. PRV

P. Sekáč (MZe) uvedl, že proběhla pracovní skupina PRV. Co se týče 7. kola PRV, respektive opatření, která jsou předmětem do budoucna, sdělil, že financování PRV se blíží konci a bude klíčové uzavřít dohodu, zejména u opatření 4.1.1 (modernizace), investic do potravinářství a u kalamitních opatření v lesích. V těchto opatřeních by neměl být problém. Na základě proběhlé pracovní skupiny PRV není v některých bodech shoda, proto ze strany MZe bude snaha nalézt komfortní pozici a kompromis pro všechny. Bude snaha o to, aby pozice byla vhodná pro spuštění podzimního kola.

Diskuse:

J. Stehlík (ASZ ČR) uvedl, že jako Asociace budou v rámci jednání usilovat o zohlednění projektů do 1 mil. Kč. Dále informoval o snaze jednat s úřady, tj. MZe a SZIF o lepší nastavení Pravidel pro opatření Spolupráce. Domnívá se, že konkrétně u vertikálních spoluprací mezi zemědělci na využití strojů je špatný výsledek a naopak je přesvědčen, že do určité míry by měla být prioritou, která by se měla podporovat. Zároveň poprosil o projednání s MZe i s dotčenými NNO, jakmile budou známy závěry.

P. Sekáč (MZe) reagoval s tím, že je možné využít jeho platformy, na které se setkává nejen s AK ČR, ale i s ASZ ČR na pracovních jednáních i na dalším fóru, protože toto opatření není zcela podle představ MZe a je administrativně náročné. Obecně se spolupráce v ČR zavádějí špatně, i v souvislosti s nefungujícím družstevnictvím a spolupracujících subjektů jako takových. Věřící, že ve spolupráci s NNO bude nastaveno.

Z. Jandejsek (AK ČR) sdělil, že současné složení MV PRV neodpovídá potřebám v zájmu zemědělství. Doporučuje zúžit počet členů a členy by měli být ti, kteří znají danou problematiku. Je to orgán, který nefunguje. Ohledně 7. kola PRV uvedl, že jako první

kritérium je programové prohlášení vlády, ke kterému by všechno mělo směřovat. Pokud to tak nebude, nebude splněn základní krok, k tomu je třeba přihlédnout.

P. Sekáč (MZe) poděkoval za názor ohledně nefungování MV PRV. Požádal o pojmenování toho, v čem MV PRV nefunguje. Platforma je legitimní, možná většího rozsahu, nicméně jestli jsou výhrady vůči legitimnosti tohoto orgánu, požádal o předložení. Podle nařízení je to fungující orgán, ani EK proti tomuto orgánu nevznesla námitky. Upozornil na to, zda výslovně AK ČR chce uvést v zápisu výraz „nefunguje“. Podle práva je tento orgán bez problému. Závěrem požádal o pojmenování správné výhrady, co tam chybí.

Z. Jandejsek (AK ČR) doplnil možnost přehrání záznamu z MV PRV a posoudit, zda je to ve všech případech relevantní, a zda jsou členové znalí problematiky. Společně lze prostudovat zápisy.

P. Sekáč (MZe) ohledně rozsahu členů MV PRV doplnil, že v legislativě je uvedeno, že členem musí být i zástupce menšin. Pokud tomu tak nebude, objeví se ze strany EU výhrada vůči platné legislativě. Plénium z této pozice legitimitu má. Co se týče členů a jejich znalosti problematiky, to za MZe nelze posoudit, to je v kompetenci jednotlivých NNO, které si nominují své zástupce.

M. Douša (SMA ČR) k PRV doplnil, že SMA ČR si stojí za svým názorem tak, jak bylo hlasováno na MV PRV, a to zachovat záměr a) a b). V případě, že by se dosáhlo kompromisu, zjednodušení, bylo by možné dále detailněji projednat a řešit možné náhrady.

M. Pýcha (ZS ČR) se dotázal, jakou má MZe představu o rozdělení zbývajících finančních alokací na operaci 4.1.1. Zda to bude vyčerpáno během jedné alokace nebo rozděleno až do roku 2020. Dále reagoval na stanovisko k záměrům a) a b) a domnívá se, že není třeba cokoli nahrazovat. Zemědělci si budou žádat o projekty tak, jako žádali dosud, akorát nebudou mít speciální obálku. A jelikož většinou jsou preferenční kritéria nastavena tak, že zvýhodňují menší projekty, je možné, že mohou vyčerpat ještě více než ve stávajícím období. Jako zbytečné vnímá to, že by se muselo něco nabídnout malým zemědělcům. Podle jeho názoru to není potřeba.

P. Sekáč (MZe) uvedl, že prvotní záměr co se týče operace 4.1.1 a rozpouštění finančních prostředků v 7. kole PRV je takový, že zbývají necelé 2 mld. Kč. V souvislosti s danou poptávkou a požadavky jednotlivých NNO vnímá jako reálnou možnost alokovat finanční prostředky na 7. kolo, protože v opačném případě je možnost vyhlašovat kolo např. na 500 mil. Kč a mít poptávku za 5 mld. Kč, to je velmi neefektivní vůči SZIF. Poté by musel být apel na redukci záměrů, např. na 2 až 3 záměry, které by zhruba odpovídaly 2/3 úspěchu těch žadatelů, kteří by se hlásili. Dále uvedl, že některé návrhy již předloženy byly, např. ohledně vinařů či jiných sektorů, a neměly pozitivní ohlas. To znamená, že ve chvíli, kdy nebude možné zúžit rozsah daného kola, tak musí být k dispozici zbylý rozsah finančních prostředků.

M. Pýcha (ZS ČR) se dotázal, zda správně rozumí tomu, že zbylé finanční prostředky budou alokovány na 7. kolo a zbylá další kola budou, pokud něco zbyde. Otázkou je, zda MZe uvažuje o případném zastropování nebo navýšení rozpočtu v dalších letech, protože poté by byly dva roky, které nebudou finančně kryté. Druhou věcí je nastavení priorit, je to tak, že zůstanou všechny obálky s tím, že lze očekávat velký překryv projektů nad těmi úspěšnými. Pokud nebude schopnost vybrat prioritní komodity, tj. budou vybrány všechny a do všech se budou hlásit zemědělci a spousta z nich bude opět neúspěšných.

P. Sekáč (MZe) uvedl, že podle úspěšností z minulých kol lze očekávat úspěšnost 7. kola kolem 10 – 15 % podaných žádostí. Zůstane-li se u současného modelu, tj. celá škála od menších projektů až po velké záměry. Když se nevyselektují záměry a přijatelné výdaje, tak

Ize předpokládat, že program bude mít tento problém a absorpce bude atakována velkou spoustou žadatelů.

M. Pýcha (ZS ČR) na závěr uvedl, že celá situace mu připadá jako mrhání času zemědělců, kteří připravují projekty, a pak jich bude 90 % neúspěšných. Pokud NNO nejsou schopny se společně domluvit a vybrat některé prioritní oblasti a následně závěry doporučit MZe, tímto je zemědělcům řečeno, že NNO nejsou schopny plnit svou roli.

3. Sucho 2017

P. Jílek (MZe) představil administraci kompenzací za Sucho 2017, kdy příjem žádostí bude probíhat od 18. června do 29. června a momentálně také probíhá proškolení pracovníků OPŽL, kteří budou k dispozici zemědělcům v případě nejasností. Základní koncept kompenzací, na které je alokována částka 2 mld. Kč vychází ze systému, který využívá koncept Intersucha, a to jak pro tržní plodiny (pšenice, ječmen, kukuřice, řepka), tak pro plodiny krmné (kukuřice na siláž na TTP). Pokud má zemědělec příslušný díl půdního bloku v katastrálním území nebo okrese, který byl vymezen přes systém Intersucha, tak žádá o kompenzaci. V pásmech produkce pokles o 30 - 50% je kompenzace 10 % normativních nákladů, při poklesu nad 50 % je to 20 % kompenzace normativních nákladů na ha.

Paralelně s tím je možné jít cestu administrativně náročnější - přes účetní doklady, ale je snaha o vstřícnější administrativu vůči zemědělcům. Připraven je také metodický pokyn, který bude zveřejněn na stránkách MZe a SZIFu, kde jsou rozpracovány modelové příklady pro co nejlepší informovanost zemědělců ohledně administrativy. Paralelně se jedná s týmem Intersucha k dalšímu posílení vypovídací schopnosti systému Intersucha. NM Jílek také apeluje na vyzvání členů NNO k zapojení do systému Intersucha, aby bylo v terénu co nejvíce reportérů a bylo pokryto co největší území ČR.

Diskuse:

J. Stehlík (ASZ ČR) upozornil na problém v tom, že současný způsob sběru dat do systému Intersucha pro konečného uživatele je komplikovaný a ne každý je ochoten se tomu věnovat. Je třeba se začít bavit s tvůrci programu na sofistikovanějším sběru dat, vzhledem k tomu, že jsou již dostupné např. meteorologické stanice, doporučuje, aby se využila technická zařízení, aby síť respondentů byla nezávislá. Pokud nebude dostatek dat, nebude možné se se systémem posunout dál a některé aplikace by mohly zemědělcům pomoci se záznamy a vyhodnocováním, které by již nemuselo být papírové.

P. Jílek (MZe) informoval, že v tomto kontextu byla diskuse s týmem Intersucha vedena. Souhlasí, že je časová náročnost vyplňování. Jedná se o zjednodušení metodiky, která bude obsahovat i zjednodušené dotazníkové šetření. Je třeba vnímat, že tým Intersucha nedělá systém jen pro MZe, ale i pro své výzkumné práce. Vytipovávají, která katastrální území je třeba mít pokryta a následně proběhne jednání MZe s MŽP, aby vytipované oblasti pokryli přes ČHMU meteostanicemi, které budou akreditované a použitelné i pro paralelní práce s Intersuchem.

P. Veselý (AK ČR) informoval, že alfou a omegou sledování jsou kopané sondy, ne meteorologické stanice, jedná se o kopané sondy a zjišťování půdní vlhkosti.

J. Milek (MZe) informoval o národních dotacích a zabezpečení, k dnešnímu dni 3,6 mld. Kč, notifikovány jsou podpory až na 4,2 mld. Kč. Bylo dohodnuto s paní ministryní Schillerovou, že by bylo možné všechny notifikované opatření vyplatit. Na základě jednání vlády ohledně rozpočtu je navýšení o zhruba 2 mld. Kč pro MZe. Následně se omluvil s ohledem na probíhající interpelace v PSP ČR.

4. Zelená nafta po roce 2018, ŽV a citlivé komodity

P. Jílek (MZe) informoval, že co se týče zelené nafty, tak jednání a priority MZe běží po dvou liniích. První je zajistit prodloužení stávajícího nastavení i po roce 2018, aby byla možnost maximální vratky spotřební daně pro zemědělské podniky, které mají intenzitu nad 0,4 VDJ na ha, což je řešeno formou poslancecké iniciativy. Byl načten pozměňovací návrh k předloženému zákonu ke spotřebním daním a má širokou podporu, což je dobrý signál k tomu, aby k prodloužení i po roce 2018 došlo. Druhou linií je ambice MZe a MF zjednodušit celý systém, protože je poměrně časově náročný. Zavedeny by měly být normativy nebo paušály spotřeby přes VDJ a ha, MF byl zaslán základní koncept. Vše jsou zatím pracovní návrhy (dojnice, krávy bez tržní produkce, jalovice, býci, drůbež, prasata, orná půda, okopaniny – brambory, cukrová řepa, zelenina, další kategorií jsou TTP a trvalé kultury). Toto je základní koncept, který se bude projednávat s MF. Je třeba uvést, že daň je harmonizovaná v rámci EU a podléhá notifikaci. Proces vyjednání se může protáhnout kvůli potřebě schválení EK.

Diskuse:

M. Pýcha (ZS ČR) nadnesl, že uvažované rozšíření na citlivé komodity je věc, která byla zvažována. Prioritou je zachovat a rozšířit živočišnou výrobu, nicméně některé citlivé komodity jsou ve složité situaci a cesta jak jim pomoci je tato nejlepší. Nerad by diskusi o citlivých komoditách vypustil, rád by to zkusil cestou poslanceckého návrhu, který by zahrnoval procentuálně celkový podíl citlivých komodit na celkové obhospodařované ploše, a čím větší by byla plocha citlivých komodit, tím větší by byla vratka.

A. Pondělíčková (AK ČR) zmínila, že spotřební daň nezazněla ve vztahu k lesnictví, a vzhledem k tomu, že zelená nafta byla jednou z věcí, která by mohla napomoci stávajícímu stavu a byla prodiskutována na včerejším jednání, ráda by se zeptala, zda se uvažuje o prodloužení po roce 2018 i pro lesy. Bylo by uvítáno také administrativní zjednodušení, zatím čerpání nenaplnilo očekávání hlavně z hlediska menších podniků.

J. Stehlík (ASZ ČR) připomněl, že v roce 2006 se rušily normativy, protože EK vytýkala, že má ČR několik normativů na vratku spotřební daně. Byla udělána dohoda s celníky, že budou chtít pouze informaci, na jakém pozemku se to odehrálo a jaká práce se odehrála, ne detailnější informace, pokud by tedy nebylo meziroční navýšení spotřeby nafty, anebo v případě nesouladu. Toto s novým opatřením skončilo a celníci mají rozhodnutí správního soudu, které říká, že musejí vždy kontrolovat do detailů. V tomto duchu kontroly probíhají, a jediná nabídnutá alternativa je zavedením jednoho normativu na spotřebu nafty, i když jako ČR budeme mít několik sekcí, např. zda je podnik zatížen DJ, zda pěstuje citlivé komodity. Zájem je o litry, a pokud bude jeden normativ, je schopnost ho akceptovat bez složitých kontrol. Samozřejmě pokud bude někdo čerpat nad normativ, tak to bude prokazováno detailně. Nabídl také NM Jílkovi spolupráci.

F. Winter (ČMSZP) byl za jedno s panem předsedou Stehlíkem a podotkl, aby nenastala situace, kdy by to bylo legislativně náročné.

Z. Jandejsek (AK ČR) informoval, že byl přítomen dvou jednání s paní ministryní v této věci, a nepochopil to tak, že by musel být jen jeden normativ, naopak. Pokud někdo vyčerpá více, tak to nedostane, dostane pouze na to, jaký má normativ. Dále prý paní ministryně ocenila, že uspoří stovky lidí na tyto kontroly. Pan prezident je ochoten se kdykoli zúčastnit jednání pana náměstka s paní ministryní, jejíž přístup je dle něj velice vstřícný. Nabídl se také, že paní náměstkyni osloví, co se jednání s panem náměstkem týče. Faktura je podle něj podmínka, aby bylo možné následné vyhodnocování, VDJ a ha je podle něj další věc.

J. Stehlík (ASZ ČR) namítl, že schvalovat to bude EK, nikoli paní ministryně. EK již jednou návrh zamítla, a systém jednoho normativu je pro EK přijatelný a byl by především jednoduchý. Paní ministryně není ta poslední, kdo bude odsouhlasovat daný návrh.

P. Jílek (MZe) uvedl, že aspekt rizika souladu s legislativou EU již zmiňoval a paralelně s tím se snaží MZe nabídnout spolu s kolegy z MF kolegům z GR koncept, který by počítal s normativy, a přesto se vešel do dikce příslušné směrnice. To znamená, že nejprve se rozpracuje to, co dohodli ministři MZe a MF, a teprve následně se budou rozpracovávat další varianty. Prioritou je zajistit prodloužení zelené nafty po roce 2018 a rozpracovat koncept normativů.

5. Potravinový řetězec – aktuální informace o projednávání

J. Fialka (MZe) informoval o situaci ohledně regulace Nekalých obchodních praktik (NOP) na úrovni EU. Celkem 20 členských států včetně ČR z 28 má problematiku NOP regulovanou na národní úrovni. Uvedl, že byla jednoznačně existence NOP prokázána několika studiemi MZe ve spolupráci se zemědělskými podniky. Dále bylo uvedeno, že Komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Phil Hogan představil dne 16. dubna 2018 na Radě pro zemědělství a rybnářství v Lucemburku návrh směrnice Evropského parlamentu a rady o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v potravinovém řetězci. Bylo zdůrazněno, že přítomnost NOP, které poškozují dodavatele do maloobchodní sítě, negativně ovlivňují celou SZP. Informoval, že MZe jako gestor problematiky zpracoval Rámcovou pozici (Stanovisko pro Parlament ČR) k návrhu a vyjádřil potěšení nad tím, že celá tato problematika je řešena v rámci potravinového řetězce a je gesčně spravována rezortem zemědělství.

Dále informoval ohledně situace v oblasti dvojí kvality produktů. EK dne 11. dubna 2018 publikovala návrh revize spotřebitelské legislativy EU (tzv. spotřebitelský balíček), které obsahuje ustanovení považující dvojí kvalitu produktu za zakázanou obchodní praktiku. Problematika je v gesci MPO, které nevyvíjí žádné aktivity ve smyslu prokazování a prakticky i uznání dvojí kvality nepotravinářských výrobků.

Diskuse:

M. Pýcha (ZS ČR) uvedl, že nachází korelaci mezi návrhem směrnice EU o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v potravinovém řetězci a národní právní úpravou, kterou je zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití. Zdůraznil, že některé členské státy EU omezují např. míru promočních akcí např. před Vánocemi a jinými svátky atd. Vzněl dotaz, zda MZe také uvažuje o nějaké podobné regulaci a vyjádřil stanovisko, že vzhledem k četnosti tohoto jevu v ČR by bylo vhodné nějaká opatření minimálně zvážit.

J. Fialka (MZe) odpověděl, že právě 2 ze 4 aktuálních poslaneckých interpelací se právě tohoto jevu týkají. Uvedl, že jsou některé ČS, jako například Francie, jejichž vláda má možnost stanovit regulaci např. v oblasti výše marže pro maloobchodní řetězce za prodej potravin. Nerad by předjímal budoucí případné konkrétní kroky v této oblasti, nicméně další jejich zvažování nevyloučil.

Z. Jandejsek (AK ČR) uvedl, že ačkoli v ČR existuje Zákon o cenách, tak jeho praktická vymahatelnost je minimální.

Bylo diskutováno zavedení (závod v Praze Kyjích) nových produktů společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, kdy v tisku proběhla zpráva, že se bude jednat o rostlinná mléka a vznesen dotaz jakým způsobem bude přístupováno k jejich označování, pokud budou produkty označovány jako „mléka“.

M. Koberna (PK ČR) informoval, že se účastnil úvodní akce přímo ve společnosti Coca Cola HBC Česko a Slovensko a že se jedná o mediální chybu a etikety těchto rostlinných nápojů slovo „mléko“ neuvádí.

M. Douša (SMA ČR) uvedl, že je zde enormní tlak na zemědělce ve věci nepřímé regulace mléka ze strany zpracovatelů a maloobchodníků (normativy, non GMO apod.) Zemědělci za svou zvýšenou námahu nemají žádnou protihodnotu. Dále uvedl, že je zde několik značek, které nejsou ve své definici jednotné. Pokud jde o definici dobrovolného označování „česká potravina“, se kterou souhlasí, měla by tato být normativem pro další značky s uvedením např. „české“ apod.

J. Fialka (MZe) zdůraznil význam marketingu, kterému jsou v ČR věnovány menší prostředky než v některých jiných okolních členských státech a poděkoval všem diskutujícím za jejich příspěvky a připomínky.

6. Živelná kalamita v lesích

M. Žižka (MZe) uvedl problematiku Rok 2015 s extrémně suchým a teplým létem odstartovat chřadnutí smrkových porostů. Nedostatek vláhy, působení dřevokazných hub způsobily, že porosty nemají sílu se ubránit napadení kůrovcem.

J. Bílý (MZe) podal informace k dnešnímu jednání na Úřadu vlády, které se konalo za účasti zainteresovaných státních i nestátních subjektů. Tomuto jednání předcházela informace členům vlády o aktuální situaci v lesním hospodářství v České republice a k naplňování výzvy Agrární komory (9. 5. 2018) a jednání na MZe za účasti předsedy vlády (15. 5. 2018). Za normální situace lesníci umí kůrovce zvládat. Nyní jsme ve zcela jiné situaci, která se dá označit živelnou kalamitou. Došlo k dramatickému nárůstu nahodilých těžeb, a v ČR dostupné personální i zpracovatelské kapacity přestávají na zabezpečení prací v potřebných termínech stačit.

Intenzivně se bude řešit logistika, skladování kalamitního dříví, pracovní síly v lesích a dotační politika v lesích. V ČR chybí kapacity na zpracování kalamity. Jednak jde o pracovní síly, a to kvalifikované (těžební práce) i nekvalifikované (asanace kůrovcového dříví, pěstební práce). Uvažuje se o zaměstnancích ze zahraničí. Aktuálním úkolem je nastavit a urychlit mechanismus od vyhledání zaměstnance v zahraničí až po jeho zaměstnání u konkrétního zaměstnavatele. Dalším úskalím je doprava dříví, kde chybí přepravní kapacity, především vagony. Na jednání se řešilo i dočasné skladování dříví, které odběratelé nechtějí kupovat a je třeba ho někde dočasně uskladnit, aby se zbrzdil propad cen u vlastníků. Jsou vytipovány plochy pro suché a mokré skládky. Doba „dočasného skladování“ se bude pohybovat v rozsahu měsíců až roku, v závislosti na vývoji situace na trhu.

7. Ochrana včel – ohlašovací povinnost

M. Žižka (MZe) uvedl, že v současné době není na stole shoda zemědělců a včelařů ohledně ohlašovací povinnosti. Včelařům vadí zveřejnění kontaktů (obava z krádeží včelstev) a hlášení od zemědělců že od jara do podzimu budou dělat postřiky. Zemědělcům vadí oznamovací povinnost pod sankcí, problémová a drahá je forma SMS nebo emailů. Pokud tyto údaje nemají, musí posílat dopisy. Považují to za prakticky neproveditelné.

Na společném jednání bylo rozhodnuto, že včelaři musí domluvit se zemědělskými subjekty. Společně mají výsledné stanovisko oznámit NM Sekce 16000 písemně.

Diskuse:

J. Stehlík (ASZ ČR) jakožto předseda ABK informoval o posledním jednání se zástupci včelařských organizací (28. 5. 2018). Prezentoval, že řešení, na kterém by se shodly obě strany, se hledá dlouho. Do zákona se dostalo i to, že zemědělec bude informovat o postřících – do 5 km. Podle půdních bloků. Což představilo problém. Rozesílka včelařům by představovala cca 6 mil zpráv. Zemědělci hlásí postřiky od dubna od října. Proběhlo jednání na úrovni NM sekce 16000. Zde se ukázala nejednotnost včelařů. Jednání zatím nemají jasný výsledek. Pokud nebude dohoda mezi včelaři – zemědělci chtějí nulovou variantu – žádné hlášení.

M. Žižka (MZe) položil otázku, zda jsou zástupci zemědělců v postoji nulové varianty zajedno. Nikdo nebyl proti stanovisku, že pokud nebude od včelařů jasné stanovisko, zemědělci nebudou nic hlásit.

M. Pýcha (ZS ČR) uvedl, že nikde v okolních státech povinnost ohlašovací není. Pokud včely zemřou – může včelař nahlásit a požadovat odškodnění.

M. Douša (SMA ČR) – souhlas se zem. stanoviskem. Není třeba vytvářet další systém hlášení.

Nikdo nemá jiný názor.

Závěr:

J. Fialka (MZe) poděkoval za účast a zapojení do diskuse. Byly projednány všechny body programu. Pro příští jednání bude v dostatečném předstihu zaslána pozvánka.